

FINN BINGEN

Bautaen ved kirken

Årlig legges det ned krans ved minnesmerket - den såkalte "Bautaen" ved kirken i Svelvik. Minnesmerket er reist over falne menn fra Svelvik - som omkom under Den siste Verdenskrig.

For de fleste er nok disse 15 navnene ukjente personer, mens det for andre fortsatt knytter seg minner til mennene, selv om det nå er mange år siden krigen sluttet. I Svelvik har det alltid vært mange med tilknytning til sjøen og dette gjenspeiler også navnene, da ikke mindre enn 10 av disse 15 var sjøfolk. Her følger en kort presentasjon av de falne:

Curt Myhre, var bare 18 år gammel da han seilte i alliert fart med m/s Benjamin Franklin som gikk i konvoi og var lastet med sprengstoff, bomber og fly. 19. febr. 1941 ble skipet torpedert av en Tysk ubåt nord for Irland på reise fra Bermuda til Liverpool.

Karl Jarl R. Myhre omkom også den 19. februar 1941 ombord i MS. Benjamin Franklin. Han var født den 16.03.1923 og hjemmehørende i Svelvik. Han yrkestittel var sjømann.

M/S Benjamin Franklin avgikk Bermuda i konvoi 1. februar 1941 bestemt for Liverpool med 8.400 tonn stykk-gods, sprengstoff, bomber og fly ombord. de kom ut for storm - som økte til orkan, slik at konvoien ikke klarte å holde sammen. Resultatet var at M/S Benjamin Franklin ble seilende alene. Vinden økte til moderat storm med snøtykke da fartøyet 19. februar 1941 ble torpedert av tysk

U103. Torpedoen traff maskinrommet, og skipet sank hurtig. 2 livbåter med 24 mann kom raskt på vannet, men i løpet av natten mistet de kontakten. I grålysningen fant man ingen tegn til den ene livbåten med 17 mann om bord. Heller ingen andre livstegn var å se i det opprørte havet. I 4 strabasiose døgn holdt den andre livbåten kurs for Irland, inntil 7 overlevende ble oppdaget og tatt opp av en britisk korvett og brakt inn til Liverpool. 21 nordmenn, 3 svensker, 2 kanadiere, én irlender, én danske og én russer omkom. Man fikk senere vite at 29 savnede var blitt tatt opp av et egyptisk skip; Memphis. Dette skipet møtte imidlertid tungt vær nord-vest av Irland, fikk maskinstopp, og ble trukket ned av sjøen. Ingen om bord overlevde forliset.

John Anker Anderson reiste til sjøs som 15-åring. Da krigen kom gikk han inn i aktiv tjeneste i luftforsvaret og omkom i en flyulykke i Toronto i Canada den 5. juli 1941. Han var under opplæring på flytypen Douglas. Han er gravlagt i Svelvik.

Jan Kaare Richardsen, var kaptein på D/S Fingal som var lastet med Stykkgoods og ammunisjon. På en tur den 5. mai 1943, eskortert av en amerikansk jager, ble skipet torpedert av en japansk ubåt på vei fra Sydney til Port Darwin på Salomonøyene. Flere ble reddet av eskorte fartøyet men 12 mann omkom, blant dem Kaptein Richardsen.

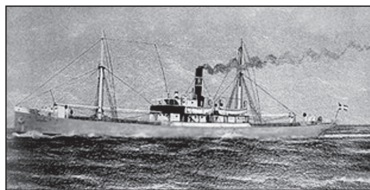
Eivind Edvardsen var maskinsjef på D/S Eikhaug som gikk i konvoi da de ble angrepet av et hurtiggående Tysk fartøy og torpedert og sank den 7. september 1941 - ved munningen av Themsen.

Hans sønn Eugen Edvardsen, tjenestegjorde i den Norske Marine ombord på jageren Svenner. Han omkom da denne ble sprengt av en mine den 6. juni 1944 - under invasjonen i Normandie.

Eivind Andreas Edvardsen omkom også den 7. september 1941, da DS. Eikhaug sank i munningen av Themsen etter en eksplosjon forårsaket av en tysk torpedobåt. DS. Eikhaug var på reise fra Southend til Grangemouth.

DS. Eikhaug var på reise i konvoi fra Southend til Grangemouth med 1.745 tonn sement. 1,5 n. mil øst av Sheringham da hun 7. september 1941 ble angrepet av hurtiggående tysk fartøy og torpedert. Akterskipet

sto under vann, og sjøen kom veltende forover som en stor brottsjø. Fire mann på dekk ble skyllet over bord, og da de kom til overflaten var Eikhaug forsvunnet. De fire klamret seg til lukerester og de hørte rop i sjøen fra flere av besetningsmedlemmene. 12 nordmenn, 2 briter og én spanjol omkom.

Thor Nielsen, han var maskinsjef og tjenestegjorde på M/T Bello og omkom 16. des. 1942 da skipet ble torpedert i Nord-Atlanteren på vei fra Glasgow til New York.

M/T Bello var på reise med ballast i konvoi fra Glasgow til New York sammen med 42 andre skip. Konvoien ble angrepet av 4 ubåter. Skipet ble torpedert 16. desember 1942, sannsynligvis av en tysk U356. Skipet sank så

hurtig at besetningen måtte beordres til flåtene. Av 9 mann på midtskipet og på dekk klarte 7 å komme seg klar på flåter og på hvelvet av en livbåt. De fleste akterut antas å ha blitt drept momentant. Det samme gjaldt kanonmannskapet. 8 mann ble reddet en times tid senere av en korvett. M/T Bello tok med seg i dypet 28 nordmenn og 5 briter. Mange av skipene i konvoien ble senket med store tap av menneskeliv.

Hans Jørgen Kritiansen var stuert om bord i M/T Alcides og omkom den 23. juli 1943 som følge av at skipet ble torpedert av en japansk ubåt den 23. juli 1943, på vei fra Abadan til Fremantle fullastet med olje.

M/T Alcides som ble torpedert av en japansk ubåt den 23. juli 1943, på vei fra Abadan til Fremantle fullastet med olje. Skipet sank på 2 minutter. Skipet sank på 2 minutter og 3 maskinister omkom på post. Et par livbåter kom på vannet. Da de 2 livbåtene var travelt

opptatt med å redde folk i sjøen, kom ubåten opp, rettet maskinkanonene mot båtene og beordret dem langs siden. Ordren ble imidlertid ikke etterkommet før alle var tatt opp av vannet. Kaptein Arne Karlsen, 2. styrmann Odvar Olsen og telegrafist Johan A. Johansen måtte gå om bord i ubåten. Like etter hørte de skyting fra rifler og maskinkanonen. Japanerne skjøt på folkene i livbåtene, og alle ble drept. Hans Jørgen Kritiansen var blant de drepte. Dette fikk de 3 tilfangetatte senere bekreftet av ubåtmannskapet. De 3 satt i fangenskap i Japan resten av krigen og ble frigitt den 29. august 1945. Først da fikk omverdenen vite hva som hadde tilstøtt M/T Alcides og de 52 personene om bord. 32 av dem var indere.

Erling Karsten Sønstevoid, var en 36 år gammel styrmann på amerikanske M/T Vinkler som ble torpedert i Sør-Atlanteren den 10. mars 1943.

Julius Emanuel Sollie var styrmann på M/T Bramora da skipet forsvant i stillehavet i sept. 1943, like etter - og i samme område som Hans Jørgen Kristiansen omkom.

M/T Bramora forsvant i stillehavet september 1943. Det sies at de fra M/T Bramora skal ha lidd samme skjebne som Kristiansen – med å ha blitt skutt fra den samme Japanske ubåten. Her var imidlertid ingen overlevende. Skipet var på vei fra Bandar Abbas til Melbourne med oljelast.

Hans Sigvart Hansen omkom også på M/T Bramora, der han var var tømmermann.

Hans Andersen var reparatør på M/S Oregon Express som seilte i konvoi på vei til Halifax. Skipet ble torpedert i Nord-Atlanteren den 23. september 1943 han var én av 7 som gikk ned med skipet.

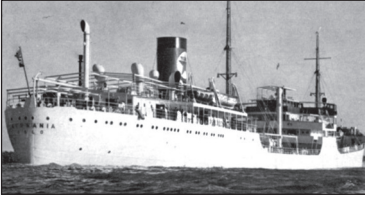

M/S Oregon Express seilte i vestgående konvoi mot Halifax med ballast. Skipet ble torpedert den 23. september 1943 av en tysk U238 – fem døgn av Halifax. Alt redningsmaterieell midtskips ble ødelagt, og folkene der la

på svøm. 2 livbåter akterut kom på vannet, og i en mengde olje og vrakgods reddet livbåtene opp 25 mann, mens 11 reddet seg på flåte. Samtlige ble straks etter tatt opp av et britisk skip. 7 personer gikk ned med skipet, derav én kvinnelig passasjer. Flere av de overlevende var til dels sterkt skadet. Først 6 dager senere, ved ankomst Halifax, ble de brakt til sykehus. Elektriker Halvan Arthur Stoltenberg døde den 12. juni 1943 i sjøen etter sykdom.

Nils Rødland var maskinassistent om bord på M/T India og omkom i Stillehavet den 10. september 1943.

M/T India seilte fra Talara i Peru på vei til Sydney. Skipet ble skutt i senk den 10. september 1943 av den tyske raideren Michel, vest for Påskeøya - og forsvant brennende i havet. Skipet var lastet med bensin og alle ombord

omkom i et flammehav. Det ble gjort forsøk på å redde overlevende, men det var ikke mulig å komme nær nok, i følge tyske rapporter. Oppgitte klokkeslett røper at tiden mellom ildgivning og retrett bare var en halv time. På denne korte tiden kunne ikke tyskerne ha undersøkt så nøye om det lå svømmende mennesker i sjøen. 41 omkom. Michel ble for øvrig torpedert av amerikansk ubåt utenfor Yokohama den 17. oktober 1943. Over 100 mann og alle fangene omkom. Nils Rødland var opprinnelig fra Berger, men ble etter hvert bosatt i Nesbygda.

Thore Næss Thomassen, befant seg i Johannesburg (Sør-Afrika) da krigen brøt ut. Han meldte seg frivillig til den Sør-Afrikanske hær, og deltok i kampene i Nord-Afrika, der han ble såret i 1942. I 1944 ble han sendt til Italia, der han igjen ble såret under kampene nord for Roma den 23. september - og døde følgelig 2 dager etterpå. Han er gravlagt på en krigskirkegård i Bari i Sør Italia.

Gunnar Sverre Bingen, kom med i motstandbevegelsen i 1941. I slutten av januar 1945 ble han sendt ut på en ekspedisjon på ski i Høgås området etter oppdrag fra Milorg. Under kraftig snøvær en natt ble han utsatt for et uhell og brakk benet. Alene som han var, klarte han ikke og ta seg hjem og ble liggende for lenge i kulden før han ble funnet. Som følge av lungebetennelse og blodforgiftning og døde han 8 dager senere - den 5. februar 1945 og er gravlagt på Berger.

Johnny Thorvaldsen var en av lederne for hjemmestyrkene i Svelvik og Strømm. Han deltok på et våpenkurs ved Haglebuvannet i Eggedal da deltagerne ble angitt og angrepet av Tyskerne. Han falt den 26. april 1945 i kampene som oppsto, bare 13 dager før frigjøringen. Han er gravlagt i Svelvik.

Finn Bingen (f. 1944) er utdannet rammemaker. Han har bemerket seg med sitt historiske engasjement i en årrekke. Bingen er også leder av Berger museumsforening.